gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
N.v.t.

begrotingsprogramma
3. Bestuur en Organisatie

griffievoorstel

bijlage(n) ter inzage
1

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

Voorbereidende vergadering
10 oktober 2023

agendapunt

raadsvergadering
31 oktober 2023

agendapunt

onderwerp
Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor Rheden'.

INHOUD VOORSTEL
De aanbevelingen in het rapport 'Samen werken voor Rheden' overnemen.

1 Wat is de aanleiding?
Zowel vanuit de gemeenteraad als vanuit de ambtelijke organisatie is aangegeven dat er een behoefte bestaat aan een onderzoek naar de samenwerking binnen en het functioneren van de driehoek tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Het is belangrijk dat de gemeenteraad en het college duidelijk opereren vanuit hun eigen rol, dat deze rollen herkend en gerespecteerd worden en dat het informatieverkeer tussen de gemeenteraad, het college en ambtelijke organisatie daarop is afgestemd.

Dit was voor de rekenkamercommissie aanleiding om onderzoek te doen naar de samenwerking tussen de gemeenteraad, het college en de organisatie.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Verordening Rekenkamercommissie.

3 Wat willen wij bereiken?
Het doel van het onderzoek was om:
- Inzicht te krijgen in het huidige functioneren van het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie en binnen de gemeenteraad. Met specifieke aandacht voor elkaars rollen.
- Bouwstenen aan te reiken voor de verbetering in de interactie tussen de gemeenteraad, het college en ambtelijke organisatie en binnen de gemeenteraad.

De centrale onderzoeksvraag luidde: Hoe effectief is het samenspel tussen de gemeenteraad en het college (en de ambtelijke organisatie)?

De centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:
1 Welke spelregels zijn vastgelegd voor de interactie tussen de gemeenteraad, het college en ambtelijke organisatie?
2 Hoe wordt hiermee in de praktijk omgegaan en hoe wordt dat beleefd?
3 Hoe is de rolverdeling tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie?
4 Wordt er ook volgens die rolverdeling gehandeld en hoe wordt dat ervaren?
5 Hoe verloopt de informatievoorziening tussen de gemeenteraad en het college?
6 Hoe is de ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie, qua kwaliteit en capaciteit, en hoe wordt deze ervaren?
7 Welke raadsinstrumenten worden wel en welke niet gebruikt?
8 Hoe wordt de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad beoordeeld?
9 Hoe wordt de praktijk van het vergaderen beoordeeld?
10 Hoe wordt de externe oriëntatie van de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie beoordeeld?

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Naar aanleiding van het onderzoek van de rekenkamercommissie worden de volgende conclusies getrokken:
1 Gemeenteraad, college en organisatie willen van voldoende naar goed.
2 De spelregels zijn beschreven en oriëntatie op de samenleving heeft aandacht.
3 Op de relatie tussen gemeenteraad en ambtelijke organisatie staat spanning.
4 Elke partner (gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie) heeft zijn eigen aandachtspunten.
5 De raadsvoorstellen zijn niet goed afgestemd op de behoefte en rol van de gemeenteraad.
6 De sfeer in de gemeenteraad is goed, het debat kan beter.

Op basis van deze conclusies doet de rekenkamercommissie een aantal aanbevelingen die zij in 3 categorieën heeft verdeeld, te weten:
I Neem de inwoners van Rheden als vertrekpunt.
II Stimuleer een cultuur van samenwerken.
III Versterk het eigen functioneren.

De aanbevelingen zijn veelal van toepassing op zowel de raad, het college als de ambtelijke organisatie, maar soms alleen op 1 of 2 partners en kunnen als volgt worden samengevat:

Ad I: Neem de inwoners van Rheden als vertrekpunt
Raad, college en ambtelijke organisatie:
1 Blijf inzetten op het verkleinen van de afstand tot de inwoner.

Ad II: Stimuleer een cultuur van samenwerken
Raad, college en ambtelijke organisatie:
2 Leg afspraken vast in het Rhedens Manifest en bespreek de voortgang jaarlijks.
3 Organiseer een pilot Mondeling vragen stellen.
4 Besluit tot het opstellen van een toekomstagenda.

Ad III: Versterk het eigen functioneren
Raad, college en ambtelijke organisatie:
5 Verbeter format en kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen.

Raad:
6 Organiseer een training over de meer proactieve raadsinstrumenten.
7 Maak met elkaar afspraken om tot een effectiever debat te komen.

College:
8 Betrek de gemeenteraad eerder bij belangrijke dossiers en maak meer gebruik van een startnotitie.

Ambtelijke organisatie:
9 Faciliteer dat medewerkers een politieke antenne ontwikkelen en het afdoen van verzoeken van de gemeenteraad.

Voor een toelichting op de aanbevelingen wordt verwezen naar het bijgaande onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie.

5 Wat gaat het kosten?
Aan het voorstel zijn geen kosten verbonden.

6 Wat zijn de risico's?
Niet van toepassing.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Het onderzoeksrapport is voor bestuurlijk wederhoor voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders. Deze bestuurlijke reactie is integraal opgenomen in het onderzoeksrapport. Blijkens deze reactie kan worden vastgesteld dat het college zich herkent in de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.
In het nawoord van dit rapport spreekt de rekenkamercommissie uit dat zij het jammer vindt dat het college geen inhoudelijke bestuurlijke reactie op de aanbevelingen heeft gegeven. Dit ondanks de eerdere toezegging om dit bij toekomstige rapporten aan te geven, zodat hierover in de raad een goede discussie kan worden gevoerd.

Dit nawoord van de rekenkamercommissie is eveneens integraal opgenomen in het onderzoeksrapport.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Niet van toepassing.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Niet van toepassing.

Velp, 26 september 2023

Namens de rekenkamercommissie Rheden,

Sjaak Leenders,
secretaris.